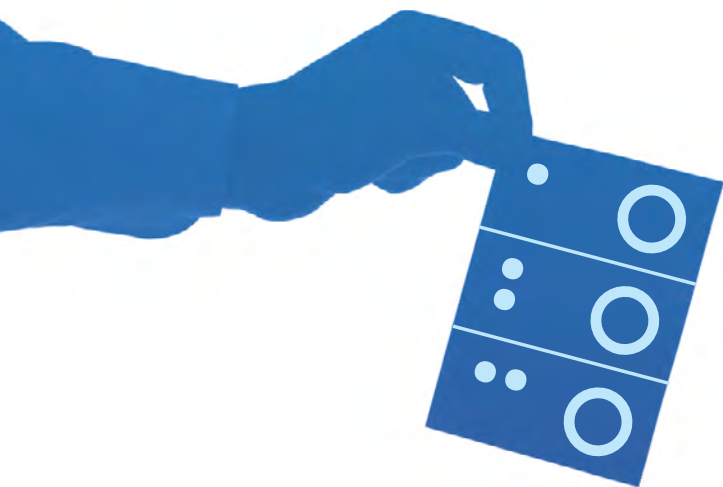

The voice of blind and partially sighted people in Europe

ДА НАПРАВИМ ИЗБОРИТЕ ДОСТЪПНИ

за гласоподавателите със зрителни увреждания

СИТУАЦИЯТА

Достъпното гласуване има значение

Повремена изборивцяла Европа гласоподавателите избират предпочитаните от тях варианти върху хартиена бюлетина. От гледна точка на дизайна този подход не е достъпен за повечето избиратели с увредено зрение.

Предоставянето единствено на асистенти на тази група е недостатъчно, за да гарантира независимо, тайно и равнопоставено участие в политическия процес.

ПРОБЛЕМИ

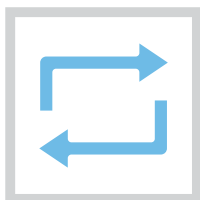
Познаваме лица, на които е била отказана помощ, както и случаи, в които асистентът е говорил на глас за извършеното гласуване.

Експерт на Европейския съюз на слепите (ЕСС)

Гласуването с шаблон е технически невъзможно. Всяка бюлетина е във формат А5 с до 150 кандидати, изброени с малък шрифт.

Експерт на Европейския съюз на слепите (ЕСС)

НЕСЪОТВЕТСТВИЕ

67% от експертите на ЕСС биха искали да гласуват с шаблони, каквито предлагат 31% от страните в Европа.

79% от експертите на ЕСС биха искали да имат възможност за електронно гласуване, каквото предлагат 9% от страните в Европа.

ПОЛИТИЦИ

Подобряване на законите

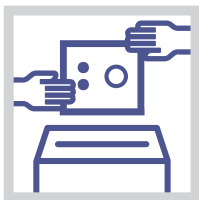
Пътят към достъпното гласуване започва с добро изборно законодателство. Политиците трябва да създадат ясна и единна рамка. Те трябва да осигурят най-добрите условия за асистирано гласуване и предварителни шаблони. За да се улесни гласуването за всички, трябва да се проучат всички методи на гласуване.

ЕДИННО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

- Създаване на един закон за всички избори (президентски, парламентарни, местни, европейски, референдуми и др.), за да се избегнат недоразумения или грешки.
- Друга възможност е създаване на един закон с основни разпоредби за достъпност, които се прилагат за всички изборни закони.

АСИСТИРАНО ГЛАСУВАНЕ

- Даване възможност на гражданите с увредено зрение да гласуват с всяко лице по техен избор, включително с членове на семейството и доброволци за изборите.
- Премахване на всички изисквания към документацията, като медицински свидетелства или клетвени декларации, за кандидатстване за асистирано гласуване.
- Изискване от асистентите да подпишат декларация, че разбират правилата и зачитат намеренията на избирателя.

ГЛАСУВАНЕ ПОСРЕДСТВОМ ШАБЛОН

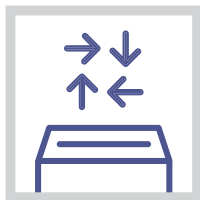

- Когато е възможно, въвеждане на гласуване посредством шаблон като опция по време на всички избори.
- Ясно посочване на отговорния орган за изработване на шаблони, напр. избирателната комисия.
- Предписване на единен дизайн на бюлетините, който не може да се променя на местно ниво.
- Определяне по закон, че бюлетините се предоставят в достъпен формат преди деня на изборите.

ПОЛИТИЦИ

Подобряване на законите

МНОЖЕСТВО МЕТОДИ

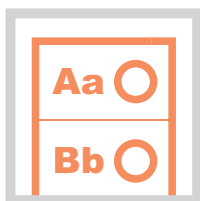
- Позволяване и пристъпване към електронно гласуване, като се гарантира, че то е достъпно и налично за всички граждани във всички избирателни секции.
- Даване на възможност за ранно гласуване за всички граждани, така че те да могат да гласуват с асистенти в избирателните секции преди деня на изборите.
- Позволяване на дистанционно гласуване за всички граждани, така че те да могат да гласуват от дома си, като използват обичайните си условия на осветление.

ИЗБОРНИ КОМИСИИ

Провеждане на избори

Достъпните избори изискват много разумни технически решения и внимателното им прилагане. Изборните служители трябва да проектират достъпна бюлетина и полезен шаблон. Те трябва да проучат нови инструменти и да предлагат специално обучение за доброволците относно правата и нуждите на гласоподавателите с увредено зрение.

ДИЗАЙН НА БЮЛЕТИНАТА

- Създаване на унифициран дизайн на бюлетините с определени граници за използване на шаблона, минимални размери на шрифта и четливи видове шрифтове.
- Ако има бюлетини с множествен избор за избори, създаване на забележим образец или различни заглавия за бюлетините, отделени от цветове.
- Перфориране или отрязване на ъгъла за указване на предната страна на бюлетината.

ИЗБОРНИ КОМИСИИ

Провеждане на избори

ДИЗАЙН НА ШАБЛОНА

- Оборудване на твърдите пластмасови шаблони с Брайлова азбука и релефни главни букви с голям контраст.
- В страни с големи хартиени бюлетини разработване на намалени формати за всички избиратели.
- Изработване на аудиофайлове за достъп до информацията за бюлетината в избирателната секция.
- Завършване на бюлетините най-малко 30 дни преди изборите, за да се гарантира достатъчно време за изработване на шаблони и аудиофайлове.

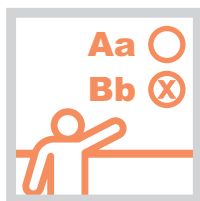
НОВИ ИНСТРУМЕНТИ

- Осигуряване на увеличителни лупи за граждани с частично увредено зрение във всички избирателни секции.
- Осигуряване на слушалки и устройство за възпроизвеждане във всички избирателни секции.
- Създаване на гореща телефонна линия преди и в деня на изборите

- Изпробване на използването на печати вместо писалки за всички избиратели за предоставяне на подкрепа на гражданите с ограничена подвижност.
- Поставяне на една кабина за гласуване пространствено настрана, така че избирателят и асистентът да могат свободно да общуват помежду си.

ОБУЧИТЕЛНИ СЕСИИ

- Разработване на задължителни обучителни модули за длъжностните лица по организирането на изборите и доброволците, присъстващи в избирателната секция, включително компоненти за обучение по политическо участие на хора с увреждания, в сътрудничество с експерти от организации на лица с увредено зрение.
- Осигуряване на ресурси, за да се гарантира, че всички служители и доброволци по време на избори са преминали обучителния модул.

ПЪТЯТ НАПРЕД

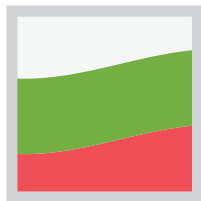
Успешни примери в Европа

Незрящите и слабовиждащите избиратели във **Финландия** могат да избират своя асистент без каквито и да било ограничения. Има също така един специално обучен асистент във всяка избирателна секция. Освен това на гласоподавателите е разрешено да гласуват, като изпратят бюлетината си преди деня на изборите по пощата от дома си или в общината.

Шаблоните са тествани за първи път в **Германия** през 1980 г. Германската федерация на незрящите и слабовиждащите изработва шаблоните от името на правителството и получава достатъчно финансиране за тази задача. Шаблоните се изпращат до всички незрящи и слабовиждащи лица при поискване преди изборите, заедно с обяснителен компактдиск за всеки избирателен район, който също е изработен от Федерацията.

Електронното гласуване се очаква да бъде въведено в **България** през следващите години. Според Изборния кодекс машините за гласуване трябва да включват „улеснен достъп за гласоподаватели с увредено зрение“. Върховният съд също така е заявил, че всички избирателни секции трябва да бъдат оборудвани с машини за гласуване.

КОНВЕНЦИЯ НА ООН ЗА ПРАВАТА НА ЛИЦАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

ЧЛЕН 29

Да осигурят ефективно и пълноценно участие на хората с увреждания в политическия и обществен живот, равноправно с всички останали, ... между другото и чрез:

- i. осигуряване на подходящи, достъпни и лесни за разбиране и ползване процедури, съоръжения и материали за гласуване;
- ii. защита на правото на хората с увреждания на тайно гласуване в избори и референдуми, ... като улесняват достъпа им до подпомагачи и нови технологии, където това е подходящо;
- iii. гарантиране на свободното волеизлияние на хората с увреждания като гласоподаватели и за целта, при необходимост и по тяхна молба, допускане на лице по техен избор да им оказва помощ при гласуването.

ЗА ДОСТЪПНОТО ГЛАСУВАНЕ

Открийте нашия изследователски доклад за достъпното гласуване в Европа и повече информация за нашите дейности на <http://tiny.cc/93vwjz>

ЗА КОНТАКТИ

European Blind Union
6 rue Gager-Gabillot
75015 Paris
ebu@euroblind.org

Този проект е съфинансиран от програмата „Права, равенство и гражданство“ на Европейския съюз